



جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

شماره چاپ 1350

شماره ثبت 558

دوره دهم - سال سوم

تاریخ چاپ 1398/1/26

یک شوری

طرح حذف دلار از معاملات بین المللی

کمیسیون های ارجاعی

اصلی: اقتصادی

فرعی: امنیت ملی و سیاست خارجی - قضائی و حقوقی

متن سوابق قانونی به دلیل حجم زیاد، جداگانه چاپ می شود.

معاونت قوانین

باسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی
احتراماً طرح ذیل که به امضای 63 نفر از نمایندگان رسیده است،
جهت طی مراحل قانونی تقدیم می شود.

مقدمه (دلایل توجیهی):

بعد از پایان جنگ جهانی دوم با راه اندازی سیستم پولی «برتون وودز»، آمریکا که از طرفی پیروز جنگ و از سوی هم طلبکار از عمده کشورهای درگیر در جنگ بود، با استفاده از سیستم پشتوانه دلار برای سایر ارزها، دلار خود را پول غالب معرفی کرد.

آمریکا با چاپ دلار بدون پشتوانه تسلط خود را بر اقتصاد جهانی عینیت بخشیده و با استفاده از این ابزار مخالفان خود را دچار نابسامانی اقتصادی نمود.

کشورهای اروپایی جهت برون رفت از تسلط دلار آمریکا بر اقتصاد خود اقدام به راه اندازی واحد پولی یورو نمودند. کشورهای بزرگ دیگری مانند چین نیز با سازوکارهای مختلفی خود را از زیر سیطره دلار تا حدودی خارج کرده اند.

متأسفانه کشورهای در حال توسعه به خاطر سهم اندک خود از اقتصاد بین المللی و تجارت جهانی هنوز در مقابل دلار که امروز یک ابزار سیاسی است نه یک واحد پولی ضربه پذیر هستند که نمونه آن نوسانات اخیر اقتصاد ایران در سال جاری است .

جهت استقلال اقتصادی و مقاوم شدن اقتصاد ملی کشور در مقابل دلار سیاسی لزوم طرحی در این ارتباط ضرورت دارد که جهت حل این مشکل طرح حذف دلار از معاملات بین‌المللی تقدیم مجلس شورای اسلامی می‌شود:

پژمانفر - محمدیان - فرهنگی - امیرحسنخانی - حسینی کیا - ترکی -
موسوی لارگانی - احمد مرادی - شریعت‌نژاد - ابوترابی - علیرضاییگی -
خالقی - عباس گودرزی - کبیری - خسته‌بند - علیرضا سلیمی - گیلانی -
نوری - زاهدی - حسن‌بیگی - سالک کاشانی - نعمتی - بهمنی - نوروزی -
حسینعلی شهریاری - قاضی‌پور - حاجی‌دلیگانی - اعزازی‌ملکی -
کوچکی‌نژاد ارم‌ساداتی - صادقی - ادیبانی - مختار - نیکزادی‌پناه -
سیدامیرحسین قاضی‌زاده‌هاشمی - کوهکن - کریمی‌قدوسی - ملکشاهی‌راد -
بنایی - محمداسماعیل سعیدی - مسعودی - اصغر سلیمی - مقصودی -
عبادی - زرآبادی - نقوی حسینی - اسدی‌کرم - برزگرکلشانی - بابایی‌صالح -
شیویاری - کرم‌پورحقیقی - گلمرادی - چنارانی - تربتی‌نژاد - نیک‌فرلیالستانی -
ساداتی‌نژاد - ابطحی - کمالی‌پور - صفری - وحدتی‌هلان - تجری - پورمختار -
امیرآبادی‌فراهانی - عباس‌گودرزی

عنوان طرح:

حذف دلار از معاملات بین‌المللی

ماده واحده - به موجب این قانون که شصت روز پس از تصویب

لازم‌الاجراء خواهد بود:

- 1- هرگونه معامله دولتی و خصوصی با دلار ممنوع است.
 - 2- دارندگان دلار تا تاریخ اجرای این قانون فرصت دارند دلار خود را به کالا و ریال یا سایر ارزها تبدیل کنند.
 - 3- از تاریخ اجرای این قانون هرگونه دلار آمریکا در حکم ارز قاچاق محسوب می‌گردد و دستگاههای مسؤول موظفند با هرگونه دلار مکشوفه و نگهدارندگان آن برابر قوانین قاچاق کالا و ارز برخورد نمایند.
 - 4- وزارت امور خارجه مکلف است با رایزنی مستمر و فشرده با کشورهای مختلف به‌ویژه کشورهایایی که مورد تحریم ایالات متحده قرار گرفته‌اند ایجاد ائتلاف جهانی برای تحریم دلار و حذف دلار از معاملات بین‌المللی را پیگیری و گزارش پیشرفت کار را هر سه‌ماه به کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی ارسال نماید.
- تبصره - این قانون عطف به ماسبق نمی‌شود لکن قراردادهایی که پیش از تصویب این قانون منعقد شده و مابازای آن دلار است در هنگام تمدید یا تجدید باید به ارزهای دیگر تغییر یابد.

هیأت‌رئسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (4) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب 1389/3/25 نظر معاونت قوانین در مورد طرح حذف دلار از معاملات بین‌المللی تقدیم می‌شود.

معاون قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (2) و (4) ماده (4) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب 1389/3/25 نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می‌شود:

۱- سابقه تقدیم:

ماده 130 - C قبلاً تقدیم نشده است.

£ قبلاً در جلسه علنی شماره مورخ تقدیم و در تاریخ در £ مجلس / £ کمیسیون (موضوع اصل 85 قانون اساسی) رد شده و اینک:

£ با تغییر اساسی £ با تقاضای کتبی 50 نفر از نمایندگان (مشروط به تصویب مجلس)

£ پیش از انقضاء شش ماه £ بدون تغییر اساسی

£ با انقضاء شش ماه £ با تقاضای کتبی کمتر از 50 نفر از نمایندگان

£ مجدداً قابل پیشنهاد به مجلس می‌باشد.

£ نمی‌باشد.

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

£ رعایت شده است.

در طرح تقدیمی آیین نگارش قانونی و ویرایش ادبی £ رعایت شده است. (با اعمال نظر کارشناسی)

C رعایت نشده است، دلایل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود

۳- از نظر آیین نامه داخلی مجلس (شکلی):

الف - ماده 127 -

اول - حداقل امضاء لازم (15 نفر) C دارد.
£ ندارد.

دوم - موضوع و عنوان مشخص £ دارد.
C ندارد.

سوم - دلایل لزوم تهیه و پیشنهاد در مقدمه C دارد.
£ ندارد.

چهارم - موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان £ دارد.
C ندارد.

ب - ماده 138 - طرح تقدیمی دارای £ یک موضوع است و پیشنهاد آن به عنوان C ماده واحد مواجهه با ایراد £ نمی‌باشد.
C بیش از یک موضوع £ مواد متعدد می‌باشد.

۴- در اجرای بند(۴) ماده(۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور
مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵:

اول: از نظر قانون اساسی؛

طرح تقدیمی با قانون اساسی بطور کلی مغایرت ج ندارد.

د دارد، اصل / اصول مغایر و دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

دوم: از نظر سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز؛

طرح تقدیمی با سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز مغایرت ج ندارد.

د دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

سوم: از نظر قانون برنامه؛

طرح تقدیمی با قانون برنامه مغایرت ج ندارد.

د دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

چهارم: از نظر آیین نامه داخلی مجلس (ماهوی)؛

الف- طرح تقدیمی با قانون آیین نامه داخلی مجلس مغایرت د ندارد.

د دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

ج شده است.

ب- ماده 140- رعایت اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی ج نشده است، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

ج- ماده 181- موجب اصلاح یا تغییر برنامه مصوب ج نمی شود و نیاز به $\frac{2}{3}$ رأی نمایندگان ج ندارد.
 $\frac{3}{4}$ می شود د دارد.

تعداد یک برگ اظهار نظر به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

۵- طرح تقدیمی از حیث پیشگیری از وقوع جرم با بند(۵) اصل(۱۵۶) قانون اساسی مغایرت د ندارد.
د دارد.

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

ضمیمه نظر اداره کل تدوین قوانین

بیان مستندات و دلایل مغایرت:

- 1- عنوان طرح با محتوای آن منطبق نیست و نیاز به اصلاح دارد.
- 2- به جهت رعایت سیاست‌های تنقیحی مجلس شورای اسلامی مناسب است که مفاد طرح در قالب اصلاح یا الحاق به یکی از قوانین مرتبط از قبیل قانون پولی و بانکی کشور، تنظیم و تقدیم شود.
- 3- طرح دارای بیش از یک موضوع است و باید در قالب مواد متعدد تنظیم شود.
- 4- جهت رفع هرگونه ابهام لازم است در ابتدای طرح قید شود که مقصود از کلمه «دلار» در این طرح «دلار آمریکا» است.
- 5- با توجه به اینکه در ماده (2) قانون مدنی به‌طور کلی زمان لازم‌الاجراء شدن قوانین پیش‌بینی شده است و نیز لزوم عمل به قاعده عمومی مناسب است عبارت ابتدایی طرح حذف گردد، در صورت اصرار طراح محترم عبارت مزبور به‌صورت زیر اصلاح و به انتهای طرح منتقل گردد: «این قانون شصت روز پس از تاریخ انتشار در روزنامه رسمی لازم‌الاجراء می‌شود.»
- 6- در بندهای (1)، (2) و (4) طرح ضمانت اجرائی پیش‌بینی نشده است.
- 7- «هرگونه معامله دولتی و خصوصی» مندرج در بند (1) باید با تفصیل بیشتری درج شود و معامله بین‌المللی به‌صراحت ذکر نشده است.
- 8- درخصوص عبارت «قوانین قاچاق کالا و ارز» مندرج در بند (3) طرح باید قوانینی که به موضوع قاچاق کالا و ارز می‌پردازند به‌صورت دقیق احصاء گردند.

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (1) و (3) ماده (4) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب 1389/3/25 نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می شود:

۱- در اجرای بند (۱):

الف- در خصوص طرح تقدیمی قوانین متعارض Ⓒ وجود ندارد.

Ⓓ وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می شود.

ب- در خصوص طرح تقدیمی قوانین مرتبط Ⓓ وجود ندارد.

Ⓒ وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می شود.

۲- در اجرای بند (۳):

با عنایت به بررسی های به عمل آمده قانونگذاری در این موضوع Ⓒ لازم است.
Ⓓ لازم نیست.

تعداد یک برگ سوابق قانونی و نظر اداره کل به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل اسناد و تنقیح قوانین

ضمیمه نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین نظر اداره کل به انضمام سوابق قانونی

الف - نظر اداره کل

- 1- مطابق ماده (2) قانون مدنی قوانین پانزده روز پس از انتشار لازم الاجراست که به نظر می‌رسد بهتر است در مورد این طرح نیز مطابق این قاعده عام عمل شود.
- 2- در بند (3) طرح لازم است عنوان قوانین قاچاق کالا و ارز صراحتاً نام برده شود.

ب - سوابق قانونی

جدول سوابق قانونی طرح حذف دلار از معاملات بین‌المللی

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	مواد
1	قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (1396- 1400)	1395/12/21	13
2	قانون پولی و بانکی کشور با اصلاحات و الحاقات بعدی	1351/04/18	2-1- 10 الی 12
3	قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب با اصلاحات و الحاقات بعدی	1392/10/03	کل مواد